

hans Skatteevne er lig Kul, bliver hvert Paalæg et Minus paa hans Konto, og dette Minus til en maaske paa Ballance staaende Status er selvsølgelig, hvor lille det end er, forholdsvis meget større end et Minus fra en Indtægt, der taalder Rædsættelsen uden at naa ned til Grænsen af det nødvendige. Derfor siger jeg ogsaa, at Sukkeret hviler forholdsvis efter vedkommendes Evne tungere paa Smaafolk end paa de rige. Dette holder Stik, selv om de rige betale 150 Kr. Told af Sukker — og der er vist mange af de rige, som gøre det — og Smaafolk, hvis Status staar paa Kul, 2 Kroner — derimod er der ikke sagt et Ord her i Salen. — Ind i denne Betragtning passer det ganske at sige, at er der nogen af den Slags Artikler, der ere virkelige Forbrugsartikler gennem alle Lagene — altsaa undtagen Luksusartikler for de rigere Klasser — der særlig vil komme de velhavende til Gode, er det Sukkertolden; Kaffeetolden vil ingenlunde nær i den Grad komme de velhavende til Gode efter samme Skala som de mindre velhavende. Fritagelsen for eller Rædsættelse af Tolden paa halvulbne Løjer, paa Sute, paa Bomuld o. s. v. vil næsten ikke berøre de velhavende Klasser, men falde paa dem, der staar under Vinen. Jeg mener derfor, at hvor meget de end prijse dette Forslag for at faa Arbejderne og deres Koner rejste imod os, imod os, som er imod det, vil det ikke lykkes dem, thi det er jo saa øjensynligt, at hvad de her vælge, er netop et Skatteobjekt, hvorved det særlig bliver en Rigmandslettelse, de staffe til Beje, men de undgaa mange andre Lettelser paa de Omraader, der nærmest sigte paa Smaafolk, i Henhold til hvad jeg har udviklet. Det staar da klart for mig, at dette Forslag, der nu er holdt til Daaben i disse Dage her, og hvis første Gadde er den ærede Konsejlspræsident, kan jeg ikke se rettere, end at dette Forslag bryder Venstres Toldpolitik paa alle dens Hovedpunkter; det fratager Fordringen om Stattelettelse, opgiver Omregulering og Frigivelse for at fremme Erhvervslivet, og i Stedet for at bringe Lettelse for Smaafolk lægger det 2 Millioner paa Smaafolk mere, end de allerede have. Jeg beder de ærede Talere, der tale imod os, der ogsaa paa dette Punkt leve i Haabet om bedre Tider heri Salen og heri Landet, mod os som staa paa Venstres gamle Principper og ikke ere saa tilbøjelige til at sejle for alle Vinde — jeg beder de ærede Talere, naar de skrige til os om Københavneri, og Grosferervæsen o. s. v., at se hen til, hvad de selv have underkrevet, hvad de selv have anbefalet os, og ogsaa selv stemt for. Tro ikke, at vi alle til Gode ere saa-

danne politiske Negere, som De ville gøre os til ved denne Lejlighed. Og med Rette spørge vi, vi gamle, der staa paa fornuftige Grundsætninger og ikke ere saa store Etwilbrister, som vore nyere Toldpolitikere ere, vi spørge: Hvorfor have de Herrer gjort dette vældige Spring? Hvorfor have de nu, netop nu, fundet paa at gaa paa egen Haand efter Forberedelser, som vi ikke kende, men sikkert ikke uden fornuident Kendskab fra anden Side. Hvorfor have de gjort det? De vidste jo vel, at Ministeren vilde forelægge sit Toldlovforslag; Endringer kunde være stillede dertil, saa at man mulig her i Salen kunde være bleven enig om det. Hvorfor saa bryde igennem med et saadant helt nyt Princip? De kunne ikke sige, at de hjælpe Smaafolk. Det vil sige, de kunne nok fortælle det, men det holder ikke, den Stemning holdes ikke oppe. Heller ikke holder det Stik, naar der tales om at op hjælpe den indenlandske Roesukkerdyrkning; thi de fortælle os jo selv, at Lovforslaget vil slaa den ihjel. Det skal jeg ikke komme ind paa, hverken pro eller contra. De kunne heller ikke paasta, at de fremme Samfundsmoralen derved. Der er slaact paa den Staahej, som en Del Tjenestekarle gøre i Landsbyerne med bajersk Öl om Aftenen. Jeg kan lige saa lidt som det ærede Medlem lide disse Orgler, men jeg spørger Dem: Tro De, det bliver bedre, hvis De ombytte Bajers-Øllet med Fjælbrændevin og Hvidtøl. Blive de fulde af bajersk Öl, blive de endnu hurtigere fulde af Öl og Fjælbrændevin. Jeg har nok set i Bladene Lovprisninger af det ny Lovforslag, hvor der var et Vers i Yrifen, som lød saaledes: Nu kommer den danste Snaps og det danste Öl til Vre igen. Jeg har nu aldrig betragtet denne Fremgangsmaade med „to og en halv“, som man siger — to Snapse og en halv Öl — som noget overordentlig heldigt at pimpe i; det giver lettere de røde Næser end Bajeren, stondt den kan være slem nok. Jeg tror ikke, det gaar. I øvrigt: Tro De nu, at Skylden til den paapegede Ustil, som De og jeg gerne vil have bort, ligger i Toldlovgivningen? Lad os gribe i vor egen Varm, naar vi se Samfundsforhold, som vi ikke synes om. Hvordan var det i Bondestuerne tidligere? Hvordan var Forholdet da mellem Tjenestefolkene og Husbond og Madmoder? Delte de da ikke i anden Grad allehaande Godt med hinanden, baade legemligt og aandeligt, baade med Hensyn til Mad og Drikke og Samtaler o. s. v. end nu? Have de nu ikke mange, mange Steder, deres fine Stuer, hvor de trække dem tilbage? Jeg